درس ۱: اجزای نوشته

خرید آنلاین در gajmarket.com

کارگاه نوشتن

صفحهٔ ۲۹ کتاب درسی

تمرین ۱- نوشتهٔ زیر را بخوانید و طرح اوّلیهٔ آن را در متن مشخّص کنید.

بند آغازین

در فرهنگ‌های پیش از خط، یعنی روزگاری که آثار ادبی نوشته نمی‌شد، هر سنّت ادبی به صورت شفاهی وجود داشت و سینه‌به‌سینه منتقل می‌گشت. در فرهنگی که با خط آشنا می‌شود، این سنّت ادبی روایی می‌تواند به نشو و نمای خود ادامه بدهد، اما هنگامی که خط مهم‌ترین وسیلهٔ بیان می‌شود، حیات این سنّت‌ها پایان می‌پذیرد.

بندهای میانی

سابقهٔ نوشتن در ایران

سابقهٔ نوشتن در ایران به سدهٔ ششم پیش از میلاد باز می‌گردد. نگارش اسناد دولتی، سیاسی و اقتصادی در کتیبه‌های ایران باستان از دیرباز معمول بوده است. اما توسعهٔ نگارش آثار دینی و ادبی تا سده‌های نخستین مسیحیت، مورد بحث است. شواهد حکایت از آن دارد که تکامل ادبیات از صورت روایی و نقلی به صورت نوشتاری در بخش دوم از عصر ساسانیان صورت پذیرفته است. برای نمونه کتاب اوستا پس از سده‌ها انتقالِ سینه‌به‌سینه، سرانجام در دورهٔ ساسانیان به رشتهٔ تحریر درآمد.

مقایسهٔ کتیبه‌های فارسی با متن‌های اوستایی

در کتیبه‌های فارسی باستان، هرگز نامی از اوستا برده نشده است. امّا سنجش کتیبه‌های فارسی باستان و متن‌های اوستایی حکایت از آن دارد که از نظر شکل و مضمون میان این دو متن باستانی مشابهت و یکسانی وجود دارد. در هر یک از این دو پیکرهٔ ادبی همانندی‌ها و نشانه‌هایی است که در کتیبه‌های فارسی باستان به صورت منثور و با آزادی عمل بیشتر و در متن‌های اوستایی به صورت منظوم و با ساختار و وزنی معیّن به کار رفته‌اند و احتمال آنکه این یکسانی‌ها و تناظرها تصادفی باشند، بسیار اندک است.

بند پایانی

تحوّلات خط قرن‌ها ادامه یافت تا اینکه خط الفبایی رایج شد. امروزه حجم زیادی از اطّلاعات به صورت نوشتاری انتقال می‌یابد. به بیان دیگر با تحوّل خط و میزان کاربرد آن، از گفتار به نوشتار رسیده‌ایم.

@ciphooks قبل از استفاده حتماً در سامانه ثبت شود